

Gasum Oy
PL 21, 02151 ESPOO
0969819-3

Päätös Tukes 5823/03.02.00/2021

Asia

Gasum Oy on hakenut rakentamislupaa julkisen maakaasun (CNG) ja biokaasun (CBG) tankkausaseman rakentamiselle Hämeenlinnaan, Ratasniityn kaupunginosaan.

Kohde

Yrityksen tiedot: Gasum Oy (0969819-3)
Turun valtatie 199, Hämeenlinna
Kiinteistötunnus on 109-402-18-0000. Toiminnanharjoittaja on vuokrannut osan kiinteistöstä tankkausasemaa varten. Kiinteistö sijaitsee asemakaava-alueen ulkopuolella. Alueen yleiskaavan merkintä on M, maa- ja metsätalousalue. Hämeenlinnan kaupungin Rakennusvalvonta on myöntänyt kohteelle 22.9.2021 rakennusluvan 2021-616. Päätöksessä on todettu, että alueen kaava on yleiskaava ja kaavanmukainen käyttötarkoitus on jakeluasema. Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella.

Päätös

Gasum Oy saa rakennuttaa hakemuksessa esitetyn maa-/biokaasun tankkausaseman, johon kuuluu kaksi paineistettua maa-/biokaasua sisältävää kuljetettavaa ADR-hyväksyttyä MEG-konttia. Maa-/biokaasua voidaan varastoida asemalla enintään yhteensä 9,5 tonnia. Kohteen konsultointivähyke on 0,2 km. Konsultointivähyke määritetään kohteen tontin rajasta. Kunnan tulee pyytää konsultointivähykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista ja merkittävämmästä rakentamisesta lausunto Tukesilta ja pelastuslaitokselta. Tämän päätöksen voimassaolo edellyttää, että asema on esitetyn mukainen. Toiminnanharjoittaja noudattaa esittämiään turvallisuusmenettelyjä onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja toimii muiltakin osin hakemuksessa esittämiensä periaatteiden mukaisesti. Toiminnanharjoittajan tulee noudattaa tässä päätöksessä mainittuja luvan määräyksiä ja ehtoja.

Toiminnan kuvaus

Tankkausasema koostuu laitteistorakennuksesta, kahdesta jakelumittarista ja kahdesta CNG-konttipaikasta. Laitteistorakennuksen, sen sisältämien laitteiden, tankkauskatoskokonaisuuden ja decanting postien valmistaja on Processkontroll GT. Kokonaisuus on CE -merkitty.

Toimittaja vastaa laitteiston asennuksista ja maanpäällisten sekä maanalaisten putkistojen asennuksista. Maanpäälliset putkistot ovat kokonaisuudessaan aidatun ja suojamuuritetun alueen sisäpuolella. CNG-kontit sijoitetaan niille varatuille paikoille betonilaatalle, jota ympäröi suojamuuri kolmella sivulla ja edessä verkkoaita ja pariovelliset lukitut portit.

Kontit kytketään letkuilla (NGV2 -liittimet) decanting posteihin, joilla ohjataan konttien purkua. Laitteistorakennus on sijoitettu konttilaatan lyhyttä sivua kohden. Rakennuksen ja muurin väliin jää huoltotila, se on suljettu molemmista päistä verkkoaidalla ja lukituilla uloskäynneillä. Rakennus jaettu on neljään toisistaan erotelluksi tilaksi: kompressoritila, bufferivarasto, apulaitetila ja sähkö- ja automaatiotila.

Kompressoreita on kaksi, niiden tuottama paine on maksimissaan 250 barg (paineekytin), toiminta- ja imulämpötila - 40 – + 40 °C, varoventtiilien asetuspaine 275 barg, suunnittelupaine 450 barg. Kompressoria ennen on paineenalennusventtiili ja varoventtiili, rajoittaen kompressoreille tulevan paineen korkeintaan 250 bariin. Bufferivarastossa on 44 kpl 80 l kaasupulloja, suunnittelulämpötila - 40 – + 40 °C, max. käyttöpaine 250 barg, varoventtiilien asetuspaine 275 barg, suunnittelupaine 275 barg. Sähkötila on erotettu muista tiloista kaasutiiviillä seinällä. Laitetilassa sijaitsee mm. hydraulikkayksikkö.

Putkisto decanting posteilta kompressorille asennetaan maanpäälle. Putkiston nimelliskoko on 16 x 2,0 mm, materiaali SS2353-24 tai vastaava, käyttöpaine 3-250 bar, suunnittelupaine 275 barg ja -lämpötila - 40 – + 40 °C. Jakelumittareille menevä 16 x 2 mm putkisto on maanalaista ja sen suurin sallittu käyttöpaine on 250 barg, suunnittelulämpötila - 40 – + 40 °C ja materiaali SS2353-24 tai vastaava. Paluuputken koko on 12 x 1 mm. Putkisto asennetaan koko pituudeltaan muoviseen PE 30 – PE 50 -suoja-putkeen.

Kumpikin jakelumittari ja niiden katokset ovat sijoitettu omille betonilaatoilleen. Mittarit ovat lämpötilakompensoituja ja molemmissa on kaksi tankkausletkua NGV-liittimin.

Jakelumittareissa on turvajärjestelmä, joka sulkee jakelumittarin ja bufferivaraston magneettiventtiilit, jos paine ylittää 253 bar.

Putkistojen reitit ja toimintojen sijoittelu ovat esitetty liitteenä olevissa PI-kaavioissa ja sijoituspiirustuksissa.

Päätöksen ehdot

1. Tankkausaseman ja sen putkiston rakentamisessa, merkitsemisessä ja tarkastamisessa tulee noudattaa maakaasusta annettuja säännöksiä ajantasaisten standardien mukaisesti, painelaitesäädökset huomioiden.
2. Ennen Tukesin käyttöönottotarkastusta toiminnanharjoittajan tulee pyytää kohteelle maakaasusetuksen mukainen tarkastus hyväksytyltä tarkastuslaitokselta. (VNa 551/2009 16, 17, 18 §)
3. Tankkausasemalla voidaan varastoida maakaasua enintään yhteensä 9,5 tonnia (2 kpl max. 20 000 l CNG-konttia ja 44 kpl á 80 l kaasupulloja).
4. Käyttöputkiston ja siihen liitetyt laitteet saa asentaa Tukesin hyväksymä asennus- ja huoltoliike. Käyttöputkiston saa asentaa myös asennusliike, jolla on painelaitesäädösten mukainen pätevyys. (VNa 551/2009 Liite II 3.2)

5. Laitteistot ja putkistot merkitään sisältöä ja virtaussuuntaa osoittavin merkinnöin. Käyttö-, huolto- ja poikkeamatilanteiden kannalta merkittävimmät toimilaitteet tulee merkitä. (VNa 551/2009 Liite II 7.6)
6. Asemalle tulee nimetä käytönaikainen käytönvalvoja ja sijainen, toiminnanharjoittajan ilmoittaa nimeämisestä Tukesiin ennen aseman käyttöönottoa. (VNa 551/2009 22 §)
7. Tankkausmittarin tulee olla tyyppihyväksytty (suomalainen tyyppihyväksyntätunnus VJ.K.xx.yy). Ennen käyttöönottoa tankkausmittarille tulee tehdä varmennustarkastus (Inspecta Tarkastus Oy).
8. Koko tankkausaseman laitekokonaisuuden (säiliöt, laitteet ja putkistot) EU-vaatimustenmukaisuusvakuutus (valmistaja) ja vaatimustenmukaisuustodistus (ilmoitettulaitos) esitetään Tukesille käyttöönottotarkastuksella. (L 390/2005 50 §)
9. Sähkövarmennustarkastus tulee tehdä ennen koekäyttövaihetta. Osana tarkastusta selvitetään maadoitusten ja potentiaalın tasauksen riittävyys, ml. CNG-konttipaikka. Sähkövarmennustarkastuspöytäkirja esitetään Tukesille käyttöönottotarkastuksella. (L 1135/2016)
10. Turva- ja hälytyslaitteiden toimivuus tulee varmistaa ennen käyttöönottoa. Pöytäkirja esitetään Tukesille käyttöönottotarkastuksella. (VNa 551/2009 Liite II 9.2)
11. Laitteistoille tulee laatia ennakkohuoltosuunnitelma. (VNa 551/2009 31 §)
12. Käyttö- ja huoltohenkilökunnalle on annettava koulutus normaali- ja poikkeustilanteissa toimimisesta. Koulutukseen osallistuneet on kirjattava ylös. Koulutus on uusittava toiminnanharjoittajan määrittämin väliajoin. (VNa 551/2009 26 §)
13. Rakentamisen aikana kertyvistä asiakirjoista ja tarkastuspöytäkirjoista tulee koota maakaasuasetuksen mukainen valvontakirja. (VNa 551/2009 31 §)

Tarkastus

Toiminnanharjoittajan on pyydettävä rakennettavan kohteen käyttöönottotarkastus Tukesilta. (L 390/2005 26a §) Ennen Tukesin käyttöönottotarkastusta täytyy kohteen hyväksyn tarkastuslaitoksen tekemä maakaasuasetuksen mukainen tarkastus olla valmis. (551/2009 16, 17,18 §)

Käyttölupa

Tankkausasema voidaan ottaa käyttöön Tukesin tekemän hyväksytyn käyttöönottotarkastuksen jälkeen. (VNa 551/2009 8 §)

Päätöksen perustelut

Hakemuksen ja siihen liittyvien asiakirjojen perusteella suunnitelma täyttää asetuksen (551/2009) liitteen II vaatimukset. Hakijatietojen ja vaaranarvioinnin lisäksi hakemuksessa on esitetty toimintojen, laitteistojen ja putkistojen suunnitellut sijainnit.

Tankkausasemalle tuotava maakaasu on hajustettua. Laitos on liitetty kaukovalvontaan. Kompressoritila ja bufferivarasto varustetaan kaasunhaistajilla, 20 % LEL antaa hälytyksen, 40 % LEL pysäyttää yksikön ja ajaa aseman turvalliseen tilaan. Asemalla on varoitusvalot (vihreä/punainen), jotka ohjautuvat haistajista. Kompressorin pysähdyksestä, hätäpysäytys ja kaasuvuotohälytys hälyttävät keskusvalvomossa. Asemalla on kameravalvonta.

Räjähdyksenvaaralliset tilat ovat ATEX luokiteltu. Luokitellut tilat merkitään varoituskylteillä ja asema varustetaan vaadituilla varoituskilvillä ja merkinnöillä. Sisätiloissa ATEX-tilat ovat eristetty muista tiloista kaasutiiviillä seinällä. Tankkauskatoksissa, laitekontin ulkopuolella, decanting postien läheisyydessä ja kompressoritilassa on hätä-seis-painikkeet.

CNG-konttipaikan kolmella sivulla 3 m korkea EI 180 betonimuuri. Konttien tyhjennysletkut ja tankkausletkut ovat varustettu letkunrikkoventtiileillä. Jakelumittarin suojaksi asennetaan törmäyesteet. Alue ja tankkauskatos ovat valaistuja. Maanalainen putkisto rakennetaan standardin SFS-EN 1594 mukaisesti. Kompressoritilassa, bufferivarastossa, apulaitetilassa, konttitaivauksessa ja tankkauskatoksessa kussakin on 12 kg jauhesammutin, sähkötilassa on 5 kg hiilidioksidisammutin. Pääsulkuventtiilit merkitään tunnuskilvillä.

Liikenne tankkausasemalle kulkee nykyisen liikerakennuksen ajorataliittymien kautta, liittymät ovat aseman sivustalla länsi- ja pohjoispuolella. Tankkausasemalla on riittävät reitit hätäpoistumiselle ja pelastuskaluston liikkumiselle. Itäinen tankkauskatos on n. 25 m päässä ja samalla kiinteistöllä sijaitseva liikerakennus on n. 45 m päässä konttipaikan etureunasta.

Kokonaisuuksille on tehty riskienarvioinnit ja räjähdysvaaranarvioinnit, sekä räjähdysvaaratasasiakirja. Lisäksi laitetoimittaja on tehnyt omat arviointinsa. Arvioinnissa on hyödynnetty aiempien vastaavanlaisten kohteiden tarkasteluasiakirjoja ja Hazid- sekä Hazop-raportteja. Kaikki vaikutukset jäävät aseman alueelle ja palomuuuri estää vaikutusten leviämisen tankkausasema-alueen ulkopuolelle. Kontin purkuletkun vuodon syttymän lämpösäteilyn vaikutukset ovat:

- 3 kW/m² 19 m
- 8 kW/m² 16 m
- 38 kW/m² 13 m

Lisäksi on tarkasteltu mm. kompressoritilan sisätilaräjähdyttä (räjähdysvaaran maksimipaine 0,24 bar(g)) ja korkeapaineputken rikkoontumista ulkotilassa. Putkirikosta seuraa todennäköisesti paikallinen pistolieke tai humahduspalo aidatulla alueella. Mikäli paine ei pääse purkautumaan hallitusti, rakennus voi hajota ja aiheuttaa heitteitä.

Ympäristöhaittojenarvioinnissa ei ilmennyt merkittäviä tai pysyviä vaikutuksia alueen ympäristölle.

Tankkausaseman sijoitus täyttää maakaasusäädösten mukaiset suojaetäisyydet sekä turvallisuudelle asetetut vaatimukset.

Lausunnot

Hämeen ELY-keskus on vastannut Tukesin lausuntopyyntöön 24.8.2021 ja todennut, että ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

Kanta-Hämeen pelastuslaitos on vastannut Tukesin lausuntopyyntöön 25.8.2021 ja todennut, että pelastuslaitos ei näe estettä tankkausaseman rakentamiselle suunnitellun mukaisesti.

Lupahakemuksen käsittely

- Hakemuksen vastaanottaminen, 28.06.2021
- Kuuleminen, 11.08.2021
- Lausunnon pyytäminen, 11.08.2021
- Lausunnon vastaanottaminen, 24.08.2021, Hämeen ELY-keskus

- Lausunnon vastaanottaminen, 25.08.2021, Kanta-Hämeen pelastuslaitos
- Lisätietojen vastaanottaminen, 11.10.2021

Lisätietoja päätöksestä

ylitarkastaja Lotta Immonen, p. 0504312466, lotta.immonen@tukes.fi

Sovelletut säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn valvonnasta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)
Painelaitelaki (1144/2016)
Säihköturvallisuuslaki (1135/2016)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Lotta Immonen, Ylitarkastaja
Ratkaisija: Arto Jaskari, Ylitarkastaja

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Päätöksestä tiedottaminen

Hämeen ELY
Kanta-Hämeen pelastuslaitos

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 260 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Hämeenlinnan hallinto-oikeus, Raatihuoneenkatu 1, 13100 Hämeenlinna

Ylitarkastaja Arto Jaskari
28.10.2021

Ylitarkastaja Lotta Immonen
28.10.2021